

endog Tilfældet, at Skolegangen om Sommeren indskrænker sig til een Dag ugentlig, så at, hvis Forældrene forlangte deres Børn fritagne for Skolegang om Foråret, vare disse Børn i Grunden fritagne for hele Aaret, førend det stod i Skolecommissiøns Magt at bedømme, om de retteligen benyttede denne Tilfaldelse, eller om de misbrugte den. Jeg maa nemlig tillade mig at gjøre opmærksom paa, at i den Deel af Sylland, jeg nævnte, pleier Skoleexamen ikke at afholdes uden om Foråret, fordi Skolegangen i Sommertiden er saa ubetydelig, at en Examen, afholdt ved Sommerens Slutning, rimeligviis snarere vilde oplyse, hvormeget Børnene vare komne tilbage i den sidste Sommer, end hvormeget de vare avancerede. At indrømme saaledes et Aars Fritagelse for Skolegang til hvilkesomhelst Forældre for deres Børn, anseer jeg for meget skadeligt. Det vilde desuden ogsaa blive vanskeligt at bedømme, hvilke Børn der bør fritages fremdeles, naar det hedder, at de skulle have de samme Kundskaber og Færdigheder, som Børn i denne Alder i Gjennemsnit besidde. Det bliver vanskeligt, siger jeg, for en Skolecommissiøn at bedømme dette, og jeg forudsæer, at Resultatet vil blive, at man efterhaanden stiller Fordringerne lavere og lavere, og altfaa leder, som ikke til Skolevæsenets Undergang, saa dog idetmindste til at stille det paa et saare lavt Standpunkt. Det er ikke alene Børnene, jeg tager Hensyn til, men ogsaa til Skolelærerne; thi det kan

ikke nægtes, at, hvis Bestemmelsen benyttes paa den rette Maade, saa vil Folgen blive, at de saakaldte gode Børn hurtigere forlade Skolen, saa at Skolelærerne komme til at trækkes med dem, der staae langt lavere, og som haardest trænge til Underviisning. Nu er Skolelærernes Vilkaar for Tiden allerede noksom sørgelige og beklagelige; men, at man skulde drive det til en saadan Overtilgthed for dem og forværre — kan jeg sige — deres daglige Stilling, dertil kan jeg for min Part ikke raade. Forøvrigt er der i selve Lovforslaget i mine Tanker en temmelig mislig Redaction, der viser sig paa flere Steder; men det vil jeg for Tiden ikke berøre, saameget mere, som Leilighed dertil vil gives, hvis Sagen overgaaer til 2den Behandling, og ved denne de enkelte Paragrapher ville komme for. Jeg maa saaledes beklage, at et enkelt Stykke her er revet ud af vor Skolelovgivning, og at dette enkelte Stykke skal af os behandles, saa at sige, i den sidste Time. Det Samme var ogsaa Tilfældet i sidste Sessiøn, da et Lovforslag næsten ordlydende med dette blev os forelagt; det gik igjennem Tinget næsten uden nogen Debat. Forøvrigt vandt det, som bekendt, ikke Regjeringens Bifald, maaskee tildeels paa Grund af den i en Paragraph gjorte Tilføielse angaaende Confirmationen. Efter disse Optringer skal jeg oppebie, hvad der maatte blive sagt i Sagen fra andre Sider.